

Mesačník Základnej školy na Ulici Vajanského 2844/47 v Lučenci

č.2

október 2016

školský rok 2016/17

Redakčná rada

Zodpovedný vedúci: Mgr. Soňa Pinzíková

redaktori:

A.Veselková, A.Széplakyová, M.Goljan, I. Čičmanec, F. Kortiš

Ahoj, Bzučiaci!
Ani vy nemáte radi podobu jesene keď prší, ráno vás víta hmla, nad mestom pochmúrna šed? Priznám sa, že ani ja. Nejakto rýchlo preskočilo do zimy. Slniečko, na ktoré sme niekedy v lete aj nadávali, keď pieklo o dušu, je predsa len príjemnejšie. Snáď sa ešte dočkáme aj babieho leta. A čo škola? Už sme si na ňu po prázdninách zvykli? Myslím si, že áno. Veď už zažívate aj príjemné chvíle na exkurziách, výletoch, koncertoch. To všetko je ale zároveň súčasťou školy, aj keď to tak nevnímame. Práve o zážitkovej škole teraz politici veľa diskutujú. Kto vie, možno raz vymyslia niečo múdre.

Čas ale beží a v triedach sa už hovorí o halloweene, pasovačkách a veru už aj o najbližších prázdninách. Rozbehli sa už aj prvé súťaže, preto vám všetkým držím veľmi silno palce, aby sa vám darilo a aby ste vzorne reprezentovali seba i našu školu

Váš Bzučo

OKTÓBER

VÝZNAMNÉ DNI

1.10.

Medzinárodný deň starších ľudí

Medzinárodný deň hudby

Medzinárodný deň lekárov

2. 10. Svetový deň hospodárskych zvierat

3.10. Svetový deň úsmevu

4. 10. (do 10. 10.) Svetový týždeň vesmíru

4. 10. Svetový deň ochrany zvierat

4. 10. Sviatok Františka z Assisi, patróna ochrancov prírody, zvierat a vtákov

6. 10. Deň obetí Dukly

9. 10. Svetový poštový deň

10. 10. Svetový deň duševného zdravia

16. 10. Svetový deň výživy

28. 10. Deň vzniku samostatného česko-slovenského štátu

29. 10. Deň narodenia L. Štúra

30. 10. Výročie Deklarácie slovenského národa

31. 10. Svetový deň sporenia

V tomto čísle nájdete:

- Exkurzia v Ipolytarnóci
- Koncert v synagóge
- Deň mlieka
- Beseda s misionárkou
- Bocian 2016
- Timravina studnička
- Deviataci na Bradle
- Jesenná výzdoba tried
- Murgašove dni
- BzučoZábava

Ipolytarnóc

Vo štvrtok 22.9.2016 sa žiaci 8.ročníkov zúčastnili exkurzie v Ipolatarnóci v geoparku. Čo to vlastne ten geopark je? Je to prechádzka miestom, v ktorom sa kedysi nachádzalo more, pláže a obrovské zvieratá. Je to obdobie "tret'ohôr", čiže obdobie cca pred 20-22 miliónmi rokov. Začalo sa to "prechádzkou" lešom, kde boli krásne vyobrazené pieskovcové steny, ktoré sa kedysi nachádzali blízko mora. Navštívili sme tam aj 3Da4D kiná, v ktorých boli vyanimované vyššie písané obrovské zvieratá. Podľa môjho názoru aj podľa názoru mojich spolužiakov bola exkurzia vydarená, páčilo sa nám tam všetkým. Na koniec sme išli "do korún" stromov, kde sme vlastne prešli po takých drevených mostíkoch z koruny do koruny v stromoch a nasledovalo hodinové voľno. Všetky deti a myslím, že aj učiteľia boli spokojní, exkurzia bola dostatočne poučná a názorne dopĺňajúca učivo dejpisu, biológie i geografie.

Matej Goljan 8.A

výchovný koncert

Strana 4

30. september 2016—
lučenská synagóga. Tak-
mer posvätné miesto sa
stalo na chvíľu koncertnou
sálou netradičného vý-
chovného koncertu. Spe-
vácky zbor slovenských
učiteľov—Ozvena na ňom
predstavil nielen svoj re-
pertoár, ale prechádzkou
storočiami aj hudbu prí-
značnú pre dané obdobie.
Nebyť drobných nedostat-
kov v ozvučení, nebol by
mal koncert najmenej
chyby. Počúvať hudbu ba-
rokovú a vzápätí súčasnú,
v podaní takého telesa,
akým je tento spevokol,
bol ozajstným kultúrnym
zážitkom.
Ďakujeme.

Text a foto SP

svetový deň mlieka

Svetový deň mlieka v školách je medzinárodnou každoročnou udalosťou podporovanou a propagovanou od roku 2000 Organizáciou pre výživu a poľnohospodárstvo. Mlieko a mliečne produkty pomáhajú naplniť požiadavky na plnohodnotnú výživu rastúceho organizmu. Podstatou tohto dňa je oslava významu mlieka v školách. Je to spôsob, ako sa zamerať na pomoc deťom, zvýšiť ich povedomie, upozorniť na dôležitosť pitia mlieka v školách a na jeho zdravotné prínosy pre rastúce deti.

beseda s misionárkou

Vzácnejšie ako Coca cola. Takýto príznačný a veľavravný podtitul mala prezentácia vzácného hosťa na našej škole—misionárky sestry Beatrice Hauser. Rozprávala o Misii na Níle a keď spustila prezentáciu plnú utrpenia biedy, chorôb, naskakovali poslucháčovi po tele zimomriavky. Chodiť za pohárom vody denne niekoľko kilometrov a pritom to bola voda zo špinavej mláky, to vyvolávalo veľa otázok a námetov na zamyslenie sa. Veľmi jemne nám dávala najavo, ako si často nevážime to, čo máme, ako zbytočne plytváme základnými surovinami, ako nechávame zbytočne tiecť vodu s kohútika, oblievame sa ňou. A tam kdesi ďaleko v Afrike by za kvapku čírej vody dali aj to posledné čo majú.

V prezentácii sme videli aj spôsob vzdelávania, jednoduché stavby slúžiace ako škola, kde sa učeniaci Afričania vzdelávajú. Záslužná práca misionárov, ktorú sme doteraz poznali iba z médií nám tak bola oveľa bližšia a budeme mať v budúcnosti pred prácou týchto obetavých ľudí väčší rešpekt. Zároveň pani Hauser otvorila množstvo otázok, ku ktorým sa na hodinách iste vrátíme.

Ďakujeme.

bocian 2016

Žiaci našej školy v spolupráci s ochranármi z Chránenej krajinskej oblasti Cerová vrchovina pracovali na projekte Bocian. Kreslili, maľovali obrázky, písali básničky a pozorovali bocianie hniezdo. Žiačky Diana Alabánová a Liana Ráčzová mapovali hniezdo v Rapovciach. Keď rodičia vyhodili jedno bocianie mláďa zavolali ochranárom a zachránili ho.

Jana Bariaková 7.B

Daniela Dančová 6.C

Karolína Karmanová 6.A

Bocian

Každú jar sa k nám vracia,
kde si partnerku hľadá.
Spolu si nové hniezdo vytvoria
na stípe z vetvičiek a blata.

V hniezde sa o mláďatá postarajú,
ktoré keď vyrastú, do sveta odletia.
Tak ako každoročne v jeseni,
odlietavajú späť do teplej krajiny,
aby sa k nám na jar opäť vrátili.

(Maroš Bakuľa 8.A)

Michaela Madarašiová—naša bývalá žiačka

októbrové NAJ

Bocian

Bielo-čierny oblek nosí,
chodí pritom stále bosý.
Čo to viem už od mamy,
že deti nosia bociany.
Len to je pre mňa záhada,
že bocian v jeseň odlieta
a bábätká sa stále rodia.
Kto ich nosí? Nepovedia.

A to je pravda odveká,
že žaba od neho uteká.
V jazierku rýchlo odpláva,
nech nie je jeho potrava.
Na strome si stavia dom,
nech má dobrý výhľad v ňom.

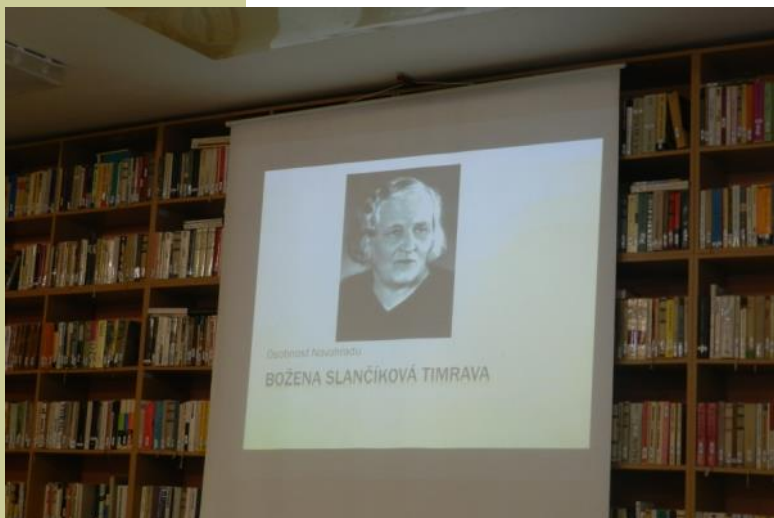
Na jar príde, jasná vec,
Ten náš veľký krásavec.
Na jeseň rozťahne krídelká,
Hurá, ďalšia dovolenka!

(Natália Giertlová 6.A)

Bzučo udeľuje októbrové NAJ Na-
tálii Giertlovej za milú básničku o
bocianovi

Timravina studnička

Výsledky súťaže:

II. kategória /5.a6. ročník/

1. miesto—**Nina Jozefíková 5.A**
2. miesto— Emma a Barbora Kyzúrové /5.A a 6.A/
3. miesto—Maxim Ličko a Viktor Vámoš—5.A

III. kategória /7.-9.roč./

1. miesto—**Liana Ráczová 7.B**
2. miesto—Diana Alabánová 7.B
3. miesto Kristína Kalmárová 9.A

V utorok 11. októbra sa konalo školské kolo recitačnej súťaže Timravina studnička—súťaže v prednese pôvodnej slovenskej prózy. Keďže „teta Boženka“, ako ju familiárne volali jej najbližší, oslavuje tohto roku 65. výročie úmrtia, aj naše školské kolo bolo trochu slávnostnejšie a netradičné. Konalo sa v školskej knižnici a otvorila ho pani riaditeľka. Potom žiačky 7.B triedy Diana Alabánová a Liana Ráczová predstavili prezentáciou našu rodáčku ostatným spolužiakom . Nasledoval dokumentárny film o živote a diele tejto spisovateľky podané ako spomienky jej netere, pani Ary Petrivalskej. A potom už nasledoval recitačný súboj . Musíme kriticky zdôrazniť, že účasť na súťaži nebola uspokojivá a že žiaci /výborní recitátori/ zo 7.A, 8.A i ostatných tried nám chýbali, aby umocnili peknú atmosféru tohto dopoludnia.

Prezentácia spisovateľkin-
ho života a tvorby

Víťazi II. kategórie /v
stredie postupujúca
Ninka/

Víťazky III. kategórie /v
stredie víťazná Liana/

M. R. Štefánik

- slovenský astronóm, fotograf, vojenský letec, brigádny generál ozbrojených síl Francúzska, diplomat a politik. Mal najväčšiu zásluhu na formovaní česko-slovenského zahraničného odboja počas prvej svetovej vojny. Zohral dôležitú úlohu pri organizovaní česko-slovenských légii a sprostredkovaní kontaktov na francúzskych štátnych funkcionároch. Spolu s Tomášom Garriguom Masarykom a Edvardom Benešom bol kľúčovou osobou pri založení ČSR. Štefánik bol podpredsedom Československej národnej rady, ministrom vojny v Dočasnej vláde československej a následne aj v novovzniknutej ČSR.
- Aj toto si išli overiť naši deviataci návštevou Košarísk, rodnej obce a mohyly na Bradle

Text a foto .T.Š.

jesenná výzdoba tried

Strana

9.C

Jeseň, ako ročné obdobie, by určite vyhralo výtvarnú súťaž v pestrosti farieb a ich odtieňov. A to inšpirovalo aj žiakov /aj pedagógov/, aby si jesenne vyzdobili svoje triedy. Ako sa im to podarilo, posúďte sami.

9.B

4.B hríbiková i vláčiková s vybranými slovami

Murgašove dni

„Keď má človek silnú vôľu a chuť do práce, nemôže ho znechutiť žiadna prekážka.“

A tak sa fyzikári z rôznych kútov Slovenska stretli opäť na 7. Murgašových dňoch práve u nás, na pôde našej základnej školy.

Medzi hosťami nechýbali ani pani PaedDr. Klára Velmovská, PhD. ktorá podala názorný výklad k metodike a učebnici fyziky, ako aj doc.RNDr. Viera Lapitková, PhD., obe z UK v Bratislave

Pani učiteľka Morková zo ZŠ Vajanského predviedla pokusy s animátormi zo ZŠ Vajanského i zo skromného gymnázia v Lučenci.

Počas dopoludnia pokusy z fyziky vystriedali aj aktivity v učebniach chémie, biológie a techniky s modernými pomôckami zo Šiovu.

Srdečná vďaka patrí všetkým účastníkom 7. Murgašových dní, najmä pani riaditeľke Ľudmile Lacovej, bez ktorej podpory a nadšenia by sa nekonali.

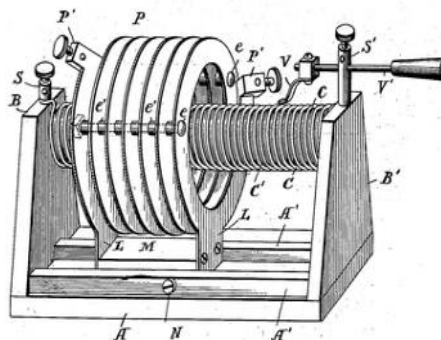
Nemožno však nespomenúť aj pani učiteľku Ľubicu Morkovú, jej nadšenie a snahu zasievať do srdc mladej generácie záujem o vedecké bádanie, hľadanie ďalších neprebádaných dimenzií fungovania nášho sveta ako i záujem odovzdávať nové poznatky širokej verejnosti.

Študent Súkromného gymnázia v Lučenci—predstavuje časť fyziky

Kto bol Jozef Murgaš?

Jozef Murgaš - rímskokatolícky kňaz, maliar, slovenský vynálezca, priekopník bezdrôtovej telekomunikácie. Pravdepodobne ako prvý na svete uskutočnil rádiový prenos hovoreného slova. Svojimi patentmi si získal uznanie celého sveta.

Viete, že:

už na štúdiách v Ostrihome sa zaujímal

o elektrotechniku. V roku 1896 odišiel **do USA** do novo-založenej baníckej obce Wilkes Barre, kde žilo 300 slovenských rodín. Tu sa začal hlbšie zaujímať o elektrotechniku. 2. októbra 1903 podal Jozef Murgaš vo Washingtone svoju prvú prihlášku na uznanie patentu a 10. mája 1904 mu prideliť federálny patentový úrad vo Washingtone Murgašovi **dva patenty**. Prvý známy ako **Zariadenie na bezdrôtovú telegrafiu** a druhý ako **Spôsob prenášania správ bezdrôtovou telegrafiou**.

výsledkom jeho ďalšej práce boli ďalšie patenty o. i. vlnomer (1907), elektrický transformátor (1907), zariadenie na výrobu elektromagnetických vln (1908), bezdrôtová telegrafia (1909), detektor elektromagnetických vln (1909), prístroj na výrobu elektrických oscilácií (1911), navijak na udicu (1912), spôsob a zariadenie na výrobu elektrických oscilácií (1916).

bol známy aj ako zberateľ húb, minerálov a rastlín, mal unikátnu zbierku hmyzu (asi 9 000 exemplárov). počas prvej svetovej vojny sa angažoval pri vytvorení spoločného štátu Čechov a Slovákov v Československej republike. Pomocou svojich kontaktov pripravil pôdu pre rokovania na podporu vzniku ČSR, ktorá mala vzniknúť na základe dohody z 30. mája 1918 v Pittsburghu. Murgaš bol jedným zo signatárov Pittsburskej dohody. Zorganizoval medzi americkými Slovákami zbierku s výťažkom 1 milión dolárov na základný valutový fond ČSR.

Na Slovensko sa vrátil v roku 1920. Chcel sa tu usadiť natrvalo, vyučovať elektrotechniku na niektorej škole, čo mu ale úrady neumožnili, lebo na to údajne nemal kvalifikáciu, preto sa vrátil naspäť do USA. Zomrel 11. mája 1929 vo Wilkes Barre.

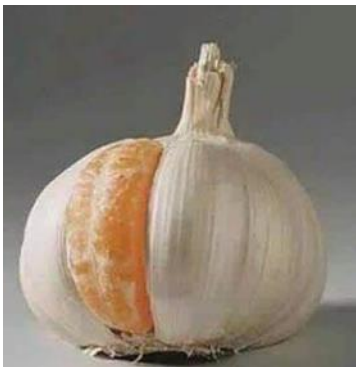
Ako si mám zapamätať koľkého je, keď sa to každý deň mení?

Amerika vznikla tak, že sa objavila India.

Bohatú vrstvu obyvateľstva v Ríme tvorili patriciovia a chudobný plejboji.

Červy prežívajú svoju mladosť pod prírodou.

BZUČOZABÁVA BZUČOZÁBÁVA

Nie každé miesto, kam zapadneš, je aj miesto, kam patríš

Kľúče máme na krúžku preto, aby sme ich nestrácali po jednom.

Krvácanie zastavíme zaškrtením.

Ľudovít Štúr bol tak národne uvedomelý, že sa ani neoženil.

Musíme s tou nástenkou niečo robiť, nemôže tu visieť taká holá.

Náš pes žerie všetko, veľmi rád má deti.

Nemecký kňazi hnali Cyrila a Metoda až do Ríma.

Odtlačky prstov pomáhajú zlodēja dezinfikovať.

Kecám, nie si adoptovaný